

ΕΤΟΣ 52ον

20 Ιουνίου 2004

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 25 (2664)

ΜΗ ΜΕΡΙΜΝΑΤΕ

«Ζητεῖτε δέ πρωτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καί ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν»

Ἡ σημερινή εὐαγγελική περικοπή εἶναι ἀπό τὴν ἐπί τοῦ Ὁρους ὄμιλία τοῦ Κυρίου. Ὁ Κύριος μᾶς ὑπενθυμίζει ὅτι ἡ καρδιά εἶναι ἡ ἔδρα καὶ τὸ κέντρο τῆς ὑπάρξεώς μας, ἀπὸ ἐδῶ τροφοδοτεῖται ὁ νοῦς (λογισμός, σκέψεις, ἐπιθυμίες). Ὁ νοῦς (λογισμός) εἶναι τὸ μάτι τῆς ψυχῆς, ὅπως ἀκριβώς τὸ μάτι τῶν αἰσθήσεων ρυθμίζει τὸ φωτισμό τοῦ σώματος.

Ἡ μεταφορά αὐτῆς τῆς εἰκόνος ἀπό τὸν Κύριο ἔχει ἡθική καὶ πνευματική σημασία. Γί' αὐτό καὶ ὁ ἀπλοὺς ὄφθαλμός σημαίνει τὴν γενναιόδωρο καὶ ἐλεήμονα ψυχή. Ἐνῶ ὁ πονηρός ὄφθαλμός σημαίνει τὴν φιλάργυρο καὶ πλεονεκτούσα ψυχή.

Ὁ Κύριος ἐντοπίζει τὴν ἐπιθυμία τῶν ὄφθαλμῶν στὴν πλεονεξία. Ὁ ἄνθρωπος θέλει νά μαζεύει γιά τὸν ἑαυτό του ὅποι καὶ περισσότερα ἀγαθά. Ὁ ἄνθρωπος θέλει νά στηρίζει τὸν ἑαυτό του, τίς δυνάμεις του, τὴν ἀξία του, στό χρῆμα, πού τὸ τοποθετεῖ στὴν θέσην τοῦ Θεοῦ. Ὁ ἄνθρωπος τῆς ἐποχῆς μας εἶναι ὑποδουλωμένος στὰ ὑλικά ἀγαθά, σὲ περιττά πράγματα, πού τελικά, ὅπως ὅποι διαπιστώνουμε, διαφθείρουν τίς συνειδήσεις καὶ ὑποτάσσουν τὸν ἄνθρωπο στὰ διάφορα πάθη.

Ὁ Κύριος θέλει νά μᾶς προφυλάξει ἀπό τὰ ὄπλα θρια ἀποτελέσματα τῆς μέριμνας. Δέν ἀφαιρεῖ τὴν ἔργασία, ἀλλὰ τὴν μέριμνα. Μᾶς διδάσκει ὅτι ἡ ἔργασία μας πρέπει νά βρίσκεται κάτω ἀπό τὴν εὐλογία καὶ τὴν πρόνοια τοῦ Θεοῦ. Ὁ Χριστός θέλει νά μᾶς βοηθήσει νά καταλάβουμε σπουδαῖς ὀλήθειες τῆς ὑπάρξεώς μας. Ὁ Ἅγιος Εὐάγγελος πέγει χαρακτηριστικά στὸ πόρο του περὶ διακρίσεως παθῶν καὶ λογισμῶν: «Οὗτος ὁ Σωτήρας στὰ Εὐαγγέλια πέγει. Μήντης ἀφέσετε τὴν ψυχήν σας νά ἀπασχοληθεῖ μέ τὸ τί θά φάτε ἢ τί θά πιεῖτε ἢ τί θά φορέσετε. Γιατί αὐτό εἶναι τῶν ἑθνικῶν καὶ τῶν ἀπίστων καὶ ἐκείνων πού δέν ἔχουν ἐμπιστοσύνη στὴν πρόνοια τοῦ Κυρίου καὶ ἀρνοῦνται τὸ Δημιουργό. Καὶ εἶναι

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Ματθ. 5' 22-33)

Φροντίδα για τήν ψυχή

Εἶπεν ὁ Κύριος· Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός· ἐὰν οὖν ὁ ὀφθαλμός σου ἀπλοῦς ἦ, ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἔσται· Ἐάν δὲ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρός ἦ, ὅλον τὸ σῶμά σου σκοτεινὸν ἔσται· εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἔστι, τὸ σκότος πόσον; Οὐδεὶς δύναται δυοὶ κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἓν μισήσει, καὶ τὸν ἔτερον ἀγαπήσει· ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται, καὶ τοῦ ἔτερου καταφρονήσει. Οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾶ· Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν, τί φάγητε καὶ τί πίητε· μηδὲ τῷ σῶματι ὑμῶν, τί ἐνδύσησθε· οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλείον ἔστι τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος; Ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι οὐ σπείρουσιν, οὐδὲ θεριζουσιν, οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐρανίος τρέφει αὐτά· οὐχ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν; Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἥλικιαν αὐτοῦ πῆχυν ἔνα; Καὶ περὶ ἐνδύματος, τί μεριμνᾶτε· καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνεται· οὐ κοπᾷ, οὐδὲ νήθει. Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι οὐδὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἐν τούτων. Εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ, σήμερον ὄντα, καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον, οὐ Θεός οὗτος ἀμφιέννυσιν, οὐ πολλῷ μᾶλλον ὑμᾶς, δὲ λιγόπιστοι; Μή οὖν μεριμνήσητε, λέγοντες, τί φάγωμεν; ἢ τί πίωμεν; ἢ τί περιβαλώμεθα; πάντα γάρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζητεῖ· οἶδε γὰρ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐρανίος, ὅτι χορήγετε τούτων ἀπάντων. Ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν.

τελείως ξένο γιά Χριστιανούς, ἀφοῦ πιστεύουν ὅτι καὶ τά σπουργίτια εἶναι κάτω ἀπό τήν ἐπιστασία τῶν ἀγίων Ἅγγελων. Ἄλλα κι αὐτό εἶναι συνήθεια τῶν δαιμόνων: μετά τούς ἀκάθαρτους λογισμούς νά είσαγουν στό πνεῦμα μας καί τίς σκέψεις γιά ἀνήσυχη φροντίδα, γιά νά πνιγοῦμε μέσα σ' αὐτές».

Ἡ ύποδιούλωση στά ύπικά ἀγαθά

‘Ο ἄνθρωπος μέ τήν ἀμαρτία ἀντιστέφει τόν προορισμό του, αἰσθάνεται ἀποκυμένος ἀπό τό Θεό, τήν πηγή της ὑπάρξεώς του. Γιά νά ἀποφύγει τή φθορά καί τό φόβο τοῦ θανάτου ζεῖ μέ τό ἄγχος της ἀποκτήσεως ύπικων ἀγαθῶν, ἀλλά ἔτσι κομματιάζει τόν ἑαυτό του μέ τή μέριμνα καί τήν ἀγωνία. Ἡ ψυχή πού ἀναπαύεται ἀπό πολὺ καιρό στά πράγματα τοῦ βίου, κάθεται ἐπάνω στά εῖδωλα πού εἶναι χωρίς μορφή καί παίρνουν μορφή μέ ἀνθρώπινη τέχνη, πρέγει ὁ ἄγιος Νεῖλος ὁ Ἀσκητής. Ἄλληθεια, ὁ πλοῦτος καί ἡ δόξα δέν εἶναι πράγματα χωρίς μορφή, πού μᾶς κάνουν νά δουλεύουμε στή συνήθεια καί ὅχι στήν ἀλήθεια; Γ' αὐτό ἡ Ἐκκλησία ἀσκοῦσε πάντοτε κριτική γιά τή συμπεριφορά τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων πού δέν βλέπουν τόν ἄνθρωπο ως «εἰκόνα» Θεοῦ ἀλλά ως οἰκονομική μονάδα, μέ μοναδικό κριτήριο τήν ἐπαγγελία της νίκης τοῦ Χριστοῦ κατά τοῦ θανάτου. Ἡ Ἐκκλησία δέν εἶναι οὕτε μιά ιδεολογία πού μᾶς προμηθεύει νοντικές μεταφυσικές «πεποιθήσεις» οὕτε μιά

Μετάφραση της Εὐαγγελικής περικοπῆς

Εἶπε ὁ Κύριος· «Τό λυχνάρι τοῦ σώματος εἶναι τὸ μάτι. Ἐάν τό μάτι σου εἶναι ύγιες, ὅλον σου τό σῶμα θά εἶναι φωτεινόν. Ἐάν ὅμως τό μάτι σου ἀσθενῆ, τότε ὅλον τό σῶμά σου θά εἶναι σκοτεινόν. Ἀλλ' ἐάν τό ἑσωτερικόν σου φῶς εἶναι σκοτάδι, πόσον μεγάλο εἶναι τό σκοτάδι. Κανείς δέν μπορεῖ νά δουλεύῃ δύο κυρίους, διότι ἡ τόν ἔνα θά μισήσῃ καὶ τόν ἄλλον θά ἀγαπήσῃ, ἢ εἰς τόν ἔνα θά προσκολληθῇ καὶ τόν ἄλλον θά καταφρονήσῃ. Δέν μπορεῖτε νά δουλεύετε τόν Θεόν καὶ τόν μαμωνᾶν. Διά τοῦτο σᾶς λέγω, Μή μεριμνᾶτε διά τίν ζωήν σας ίθι φάγετε ἢ τί θά πιπτε, οὕτε διά τό σῶμά σας τί θά φορέσετε. Δέν ἀξίζει ἡ ζωή περισσότερον ἀπό τίν τροφήν καὶ τό σῶμα ἀπό τό ἔνδυμα; Κυττάξετε τά πιπνά τοῦ οὐρανοῦ, οὕτε σπείρουν οὔτε θερίζουν οὕτε ἀποθηκεύουν, καὶ ὁ Πατέρας σας ὁ οὐράνιος τά τρέφει. Δέν ἔχετε σεῖς μεγαλύτερην ἀξίαν ἀπό αὐτά; Ποιός δέ ἀπό σᾶς, ὅσον καὶ ἂν φροντίσῃ, μπορεῖ νά προσθέσῃ εἰς τό ἀνάστημά του ἔνα πῆκυν; Καὶ γιατί μεριμνᾶτε γιά ἐνδύματα; Παρατηρήσατε τά κρίνα τοῦ ἄγροῦ πώς αὐξάνουν, οὕτε κοπιάζουν, οὕτε γνέθουν, ἀλλά σᾶς λέγω, ὅτι οὔτε ὁ Σολομών εἰς ὅλην του τίν δόξαν δέν ἐντύθηκε σάν ἔνα ἀπό αὐτά. Ἐάν τό χορτάρι τοῦ ἄγρου, πού σήμερα ὑπάρχει καὶ αὔριον τό ρίχνουν εἰς τόν φοῦρνον, ὁ Θεός τό ντύνει, τόσον ωραῖα, πόσον περισσότερον ἔσας, ὀλιγόπιστοι; Μή μεριμνᾶτε λοιπόν καὶ μή λέγετε «Τί θά φάμε» ἢ «τί θά πιοῦμε» ἢ «τί θά ἐνδυθοῦμε;». Διότι ὅλα αὐτά τά ἐπιδιώκουν οἱ ἔθνικοι. Γνωρίζει ὁ Πατέρας σας ὁ οὐράνιος ὅτι ἔχετε ἀνάγκην ἀπ' ὅλα αὐτά. Ζητάτε πρώτα τίν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τίν δικαιοσύνην του καὶ τότε ὅλα αὐτά θά σᾶς χορηγηθοῦν».

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλλη, Αρχιμ. Εὐ. Αντωνιάδου, Ἀμ. Ἀλιβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἐκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).

ἡθική γιά τή «βελτίωση» καὶ διευκόλυνση τοῦ θνητοῦ μας βίου.

Ἡ Θεμελιώδης προϋπόθεση

Ο Κύριος δέν ἀμφισβητεῖ ὅτι ἡ τροφή καὶ τό ἔνδυμα εἶναι ἀπαραίτητα. Μά, θά ρωτήσετε, νά μήν ζητᾶμε τό ψωμί μας; Βεβαίως, ἀλλά νά ζητᾶμε τό ψωμί μας γιά σήμερα, ἔτσι ὥστε νά είμαστε ἐπεύθεροι ἀπό τά ύλικά ἀγαθά καὶ ἡ ψυχή μας νά εἶναι προσηλωμένη στά πλέον ἀναγκαῖα. «Ολα θά μᾶς χορηγηθοῦν ἀπό τόν Κύριο, πού τονίζει ὅμως μιά θεμελιώδη προϋπόθεση: «Ζητεῖτε δέ πρώτον τήν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τήν δικαιοσύνην αύτοῦ καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ἡμῖν». Γιατί γνωρίζει, ὅτι ἡ πλέον ούσιώδης ἀνάγκη τοῦ ἀνθρωπίνου γένους εἶναι ἡ γνώση τοῦ Ἀληθινοῦ Θεοῦ. Αύτή ἡ προτροπή τοῦ Χριστοῦ μας συνιστᾶ μιά δυναμική καὶ ὑπεύθυνη τοποθέτηση μέσα στή ζωή· εἶναι ἡ νέα πραγματικότητα, πού ἔγκαινίασε Ἐκεῖνος μέ τή ζωή καὶ τό ἔργο Του καὶ πού ἐνεργοποιεῖ μέσα στήν Ἐκκλησία τό Ἀγιο Πνεῦμα. Γ' αὐτό καὶ μέσα στή Θεία Λειτουργία παρακαλοῦμε τό Θεό, στήν Κυριακή Προσευχή, τό «Πάτερ ἡμῶν»: «Κύριε, ἐθέλετα ἡ Βασιλεία Σου».

† Ο Φ. Α.

20 Ιουνίου 2004: ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Μεθοδίου ιερομ. ἐπίσκ. Πατάρων († 312), Νικολάου Καβάσιλα († 1ος αι.).
Τίχος: β' – Εωθινόν: Γ' – Απόστολος: Ρωμ. ε' 1-10 – Εύαγγέλιον: Ματθ. c' 22-33.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 27 Ιουνίου, Δ' Ματθαίου.
Απόστολος: Ρωμ. c' 18-23 – Εύαγγέλιον: Ματθ. n' 5-13.

ΒΙΒΛΙΑ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ

ΑΙ ΚΑΘ' ΗΜΕΡΑΝ ΠΡΟΣΕΥΧΑΙ (τευχίδιο).

ΠΡΟΣΕΥΧΕΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ (έγκολπιο, σε πολυτελή έκδοση).

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΨΙΣ. Άκολουθίες τοῦ ἡμερονυκτίου, ἐπιτομὴ ἀκολουθιῶν κυριοτέρων κινητῶν καὶ ἀκινήτων ἐορτῶν, Ἁγία καὶ Μεγάλη Ἐβδομάς, Πεντηκοστάριον καὶ πλῆρες ἐορτολόγιο (έκδοσην πολυτελής, δεμένην).

«ΕΙΣ ΥΨΟΣ ΝΟΗΤΟΝ...». Λόγος περί προσευχῆς τοῦ ἀγίου Νείλου τοῦ Ἀσκητοῦ.
(Ἀνάλυση τοῦ θέματος προσευχῆς ἀπ' τὸν Ἅρχιμ. Εὔσ. Βίττη).

ΛΟΓΟΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΥΧΗΝ, ἀγίου Γρηγορίου Νύσσου. Ἀνάλυση τοῦ «Πάτερ ἡμῶν». (Εισαγωγή, κείμενο, μετάφραση, σχόλια: Ἅρχιμ. Παγκρατίου Μπρούσαλη).

Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ (Π. Εὐδοκίμωφ, μετάφραση Μαρία Παπαζάχου - π. Δημ. Τζέρπος).

Η ΔΥΝΑΜΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ. Ἀνάλυση τοῦ «Πάτερ ἡμῶν». Φυλλάδιο (Καθηγ. Ἀθαν. Δεληκωστόπουλο).

ΒΙΒΛΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΣΧΕΣΗ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ - ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ και ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ - ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ (Μητροπ. Πισιδίας Μεθοδίου Φούγια).

ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΕΞΟΥΣΙΑ ἀπό τῶν χρόνων τῶν Ἀποστολικῶν Πατέρων μέχρι τῆς πτώσεως τοῦ Βυζαντίου (Μητροπ. Σισανίου καὶ Σιατίστης Ἀντωνίου).

ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ (Μητρ. Περγάμου Ἰωάννου).

ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΕΩΡΟΣ - Η Ρωμαϊκὴ Ἰδέα καὶ τὸ ὄραμα τῆς Εύρώπης (Πρωτο-πρ. Γεωργίου Μεταλληνοῦ).

ΟΙ ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ καὶ ίδιαίτερα στό θέμα ἔκλογῆς μητροπολιτῶν (Ἄρατος καὶ ὅρατος πόλεμος), (Καθηγ. Παναγ. Μπούμη).

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΔΙΑΝΟΗΣΗ. Η φιλοσοφία τῶν Πατέρων (Καθηγ. Ἀθαν. Δεληκωστόπουλο).

ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ (Ομοτ. Καθηγ. Γεωργίου Πατρώνου).

ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἔβδομαδιαῖο φύλλο ὁρθοδόξου πίστεως καὶ ζωῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ιασίου 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής: Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπό τῶν ἵερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

* Η «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ' ὅλο τὸν κόσμο μέσω Τηλεοπτικού Τύπου: <http://www.apostoliki-diakonia.gr>